



A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.II.94/2023/5. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2024. évi július hó 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A másodfokú bíróság az emberölés bűntette miatt **Terhelt1** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 27.B.400/2022/10. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a tárgyalási határnapok közül a 2023. évi február hó 28. napjára történő utalást mellőzi.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 21.135 (huszonegyezer-egyszázharmincöt) forint büntügyi költség megfizetésére az államnak

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Kaposvári Törvényszék a 2023. évi október hó 10. napján kelt 27.B.400/2022/10. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés i) pontja szerint minősülő emberölés bűntette miatt 6 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, megállapította, hogy feltételes szabadágra nem bocsátható, rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről, kötelezte továbbá a büntügyi költség viselésére.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség súlyosítás érdekében, a vádlott felmentésért, a védője elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés céljából jelentett be fellebbezést.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészség által bejelentett fellebbezést fenntartotta. Az elsőfokú bíróság által

megállapított tényállás kiegészítése, illetve helyesbítése mellett a büntetés súlyosbítására, hosszabb tartamú, szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabására tett indítványt.

[4] A vádlott védője a nyilvános ülésen a jogorvoslati kérelmével egyező tartalommal szólalt fel.

[5] **II.**

[6] A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott ítéletet – a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdésében írtak szerint – az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek keretében a Be. 590. § (2) bekezdése értelmében vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását. A Be. 590. § (7) bekezdésében írtak szerint hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[7] A felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást – a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban írt okokból – részben megalapozatlannak találta, mivel az hiányos, illetve csekély mértékben ellentétes a lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. Ezért a megállapított tényállást a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írtak szerint, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

[8] Terhelt1 vádlott név1 nevű gyermeke csecsemő korában agyhártyagyulladásra esett át, ennek következtében halmozottan sérült, magatehetetlen, teljes ellátásra szorul. Korábban éveken keresztül szociális gyermekotthonban tartózkodott, a vádlott és élettársa 2021 szeptemberétől vették magukhoz és gondoskodnak róla *(szociális otthon1 tájékoztatása, elektronikus iratjegyzék 8.2.38. szám)*.

[9] A vádlott helyesen 2021. év nyarán esett teherbe *(az ítélet [5] bekezdése)*.

[10] A vádlott és a családja által éjjeliedényként használt felmosóvödör háromnegyed részéig volt tele vízzel, vizelettel, ürülékkel és WC-papírral, mely az újszülött sértettet szinte teljesen ellepte. A szülést követően a vádlott a sértett vödörbe esését nyomban észlelte *(az ítélet [6] bekezdése)*.

[11] A magzat élve, a 30. hetet meghaladó gesztációs hétre született és terminusának megfelelő érettséggel rendelkezett *(igazságügyi előzetes orvosszakértői vélemény, elektronikus iratjegyzék 8.6.5. szám)*.

[12] A mentőszolgálat munkatársai 08:00 órakor érkeztek a helyszínre, ahol megkezdték a vádlott ellátását. A vádlott egy karfás székben ült, kommunikációba nehezen volt vonható, és a mellette álló vödörre mutatott. A mentősök ekkor észlelték, hogy a háromnegyed részéig megtelt vödörben egy újszülött található, akinek az egyik karja és a feje egy kis része látszott ki a folyadékból *(OMSz adatlap, tanú4 és tanú5 tanúk vallomása, elektronikus iratjegyzék 8.2.4., 8.3.1., 8.3.2. szám)*.

[13] A testének köldökéből kiinduló köldökzsinór 8 cm hosszúságú, a végén vágott szélű volt. *(Jegyzőkönyv szemle megtartásáról és igazságügyi orvosszakértői boncolási jegyzőkönyv, elektronikus iratjegyzék, elektronikus iratjegyzék 8.6.3. és 8.6.5. szám.)*

[14] A vádlottat a szülést követően kórházba szállították, ahol életveszélyt eredményező heveny vérzés okozta sokkot megelőző állapotot észleltek. Intenzív osztályos ellátását követően

atóniás utóvérzés lépett fel, mely miatt életmentő céllal megoperálták, méhét eltávolították *(igazságügyi orvosszakértői vélemény, elektronikus iratjegyzék 8.6.27. szám)*.

[15]

III.

- [16] Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében felsorolt részbeni megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az tehát hiánytalan, teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.
- [17] Az elsőfokú bíróság eljárása során nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró, a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető ún. relatív eljárási szabálysértést, mely a határozat érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.
- [18] A bizonyítási eljárást az eljárási törvény rendelkezéseinek megtartásával folytatta le. Beszerezte, megvizsgálta és a logika szabályainak megfelelően értékelte az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat. Azok mikénti mérlegeléséről ítéletének indokolásában számot adott, mind ténymegállapításai, mind pedig a vádlotti védekezés elvetése tekintetében. Következésképpen indokolási kötelezettségének is eleget tett.
- [19] A vádirati tényállásban foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem volt bizonyítható, hogy a vádlott a harmadik terhességéről a szülést megelőzően tudomást szerzett. Az elsőfokú bíróság az ezzel kapcsolatos bizonyítékokat értékelte, ténymegállapítása körében indokolási kötelezettségének is eleget tett, ezért megalapozatlansági hiba hiányában nem volt lehetőség arra, hogy a másodfokú bíróság e bizonyítékokat eltérően értékelve ettől eltérő következtetésre jusson.
- [20] A vádbeli nap történéseit illetően legnagyobb jelentőséggel az bírt, hogy a vádlott az újszülött megszületését, valamint a szennyezett és folyadékkal teli vödörbe esését a saját vallomásaiban is elismerten nyomban észlelte. A gyanúsított kihallgatásai alkalmával a védője is jelen volt, az ekkor készült jegyzőkönyveket a vádlott aláírta, melyre tekintettel az eljárási cselekmények szabályszerűsége kapcsán kétely nem merülhet fel, és ilyenre sem a vádlott, sem a védő nem hivatkozott. Ezzel a megállapítással a vádlottra nézve terhelő egyéb bizonyítékok is egybevágtak.
- [21] Kétségtelen tény, hogy a vádlott enyhe fokú értelmi fogyatékoságban szenved, szellemi fejlettsége, intellektusa enyhe fokú mentális retardációt, a debilitás körébe sorolható értelmi fogyatkozást mutat. Esetében azonban fel sem merülhetett, hogy nem volt tudatában annak, hogy a szülést követően milyen magatartást kellett volna tanúsítania. Ezt bizonyítja az is, hogy két gyermeke, különösen a fogyatékkal élő kisebb lánya ellátását, gondozását hosszabb ideje egyedül is képes volt ellátni.
- [22] A vádlott enyhe fokú értelmi fogyatékosága, személyiségzavara beszámítási képességét korlátozó vagy kizáró tényezőként nem jelentkezett, és a szülést követően a realitáskontrollját sem veszítette el; ezzel ellentétes érdemi bizonyíték az eljárás során nem merült fel, ilyenről a szülést követően mindvégig vele tartózkodó élettársa sem számolt be. A vádlott a szülés körülményeiről maga is nyilatkozott, annak tényét édesanyjával is közölte, a mentőszolgálatra történt telefonos bejelentés során az állapotára vonatkozó kérdésekre adekvát válaszokat tudott adni, a kikerkező mentősök figyelmét pedig felhívta a felmosóvödör tartalmára, majd az iránt érdeklődött, hogy a rendőrök is a helyszínre érkeznek-e. A szülést követően tehát

észszerűen cselekedett, esetében a beszámítási képességére kihatással bíró állapot megléte nem igazolható.

- [23] A nyomozás és a bizonyítási eljárás során nem lehetett a történések minden részletét megnyugtató módon feltárni, ami elsősorban arra volt visszavezethető, hogy a vádlott és az élettársa a kihallgatásaik során nem számoltak be a szülés valamennyi releváns mozzanatáról. Így nem kerülhetett tisztázásra az sem, hogy a köldökszínórt ki és mikor vágta el.
- [24] A fenti körülmények azonban – az események egyes részleteinek rekonstruálhatatlansága ellenére – a vádlottnak az eljárás későbbi szakaszában tett büntetőjogi felelősségét tagadó vallomását önmagukban is cáfolták. Erre figyelemmel az eltérő tényállás megállapítását célzó és felmentésre irányuló vádlotti, valamint védői fellebbezések nem vezettek eredményre.
- [25] Az elsőfokú bíróság ténymegállapításainak fentebb részletezett kiegészítésére, illetve helyesbítésére az alábbi okokból került sor.
- [26] A szociális otthonl tájékoztatása, valamint a vádlottnak és a hozzátartozóinak, illetve a védőnő foglalkozású tanúnak a vallomása alapján megállapítható volt a vádlott élettársával közös kiskorú gyermekének állandó gondozást, ápolást igénylő egészségügyi állapota, és az is, hogy a fogyatékkal élő gyermeket a vádlott és az élettársa a különleges gondozásának elsajátítását követően vették magukhoz és 2021 őszétől látják el.
- [27] A sértett születésének időpontjára tekintettel helyesbítette a másodfokú bíróság a tényállás [5] bekezdésében nyilvánvaló elírás folytán tévesen szereplő időpontot.
- [28] A vádlott vallomása, a mentőszolgálat helyszínre érkező munkatársainak előadása, valamint az Országos Mentőszolgálat esetlapja alapján egészítette ki a tényállást az éjjeliedényként használt felmosóvödörre és a mentősök kiérkezésének időpontjára, illetőleg a vádlott és a sértett ekkor észlelt állapotára vonatkozó releváns adatokkal. A vádlott gyanúsítottként tett és a tárgyaláson fenntartott vallomására tekintettel egyértelműen megállapítható volt, hogy az újszülött megszületését nyomban észlelte, az igazságügyi orvosszakértő jelenlétében végzett halottszemle és boncolási jegyzőkönyv alapján pedig az is, hogy a köldökszínórt elvágták.
- [29] A másodfokú bíróság szükségesnek tartotta rögzíteni, hogy az elhunyt magzat hozzávetőlegesen a várandósság hányadik hetében született és ennek megfelelő érettséggel rendelkezett. Azt ezt igazoló adatokat az előzetes igazságügyi orvosszakértői vélemény tartalmazza.
- [30] Az igazságügyi orvosszakértői vélemény és a beszerzett orvosi dokumentáció alapján volt megállapítható a vádlott szülést követő fokozatosan romló, végül életveszély kialakulásához vezető és műtéti beavatkozást igénylő állapota.
- [31] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállás a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

[32] **IV.**

- [33] E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.
- [34] A bűncselekmény minősítése is a büntető anyagi jogszabályoknak megfelelően történt.
- [35] Az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel azt a vádlott mulasztásától függetlenül megindult okfolyamatot, mely rövid időn belül a sértett szükségszerű halálához vezetett, és melyet a vádlott ugyan felismert, de bekövetkezésének a megakadályozását szándékosan elmulasztotta. A vádlottnak családügyi jogszabályokon, illetve a szülői feladatokra vonatkozó erkölcsi

elvárásokon nyugvó kötelezettsége volt a feltétlen segítségnyújtás, melynek objektív lehetősége is adott volt számára és melynek elmaradása teremtette meg a büntetőjogi felelősségre vonásának lehetőségét.

- [36] Az elsőfokú bíróság e körben helytálló – a 3/2013. Büntető jogegységi határozatban érvényre jutó következetes bírói gyakorlatnak is megfelelő – jogi indokolását azonban szükséges volt kiegészíteni a vádlott szándékára levont jogkövetkeztetés eredményével.
- [37] A vádlott a halálos eredmény bekövetkezéséhez vezető összes körülményt észlelte, így gyermeke megszületésének tényét és azt is, hogy ennek következtében az újszülött egy olyan helyre esett, ahol külső beavatkozás nélkül rövid időn belül bizonyosan megfullad. Ennek tudatában mulasztotta el az azonnali mentő cselevést, vagy akár a vele azonos helyiségben tartózkodó élettársának a felébresztését, a tőle történő segítség kérését. Mindezekből csak arra lehetett következtetni, hogy az emberölést a Btk. 7. § I./ fordulata szerinti egyenes szándékkal követte el.
- [38] A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel. A vádlott terhére kellett értékelni azonban, hogy a bűncselekményt a gyermeke sérelmére követte el, míg további nyomatékos enyhítő körülmény volt, hogy kiskorú gyermekei, köztük egy fogyatékkal élő, állandó ápolást, gondozást igénylő beteg gyermek eltartásáról, ellátásáról gondoskodik. Úgyszintén javára volt értékelendő, hogy a bűncselekmény elkövetésével összefüggésben maga is életveszélyes állapotba került.
- [39] A büntetés kiszabása körében felmerült enyhítő körülményeket az elsőfokú bíróság messzemenőig figyelembe vette, amikor a büntetés – helyesen – a Btk. 82. § (2) bekezdés a) pontja alapján történt enyhítésével a törvényi minimumnál lényegesen enyhébb szabadságvesztést szabott ki. A másodfokú bíróság a szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát szükségesnek tartotta a Btk. 79. §-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez, így – mindenekelőtt a bűncselekmény tárgyi súlya és a bűnösség foka miatt – a további méltányosság gyakorlására nem látott lehetőséget. Ugyanakkor az enyhítő körülmények túlsúlya miatt a büntetése súlyosbítását sem tartotta indokoltnak. Következésképpen sem a súlyosítás, sem az enyhítés érdekében bejelentett jogorvoslati kérelmek nem voltak megalapozottak.
- [40] Törvényesek voltak az egyéb – a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatra, a feltételes szabadságra bocsátás kizártságára és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó – rendelkezések is.
- [41] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a tárgyalási napok felsorolásából – a Be. 561. § (1) bekezdése értelmében – mellőzte az előkészítő ülés időpontjának, a 2023. évi február hó 28. napjának a megjelölését.
- [42] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján köteles a vádlott megfizetni az államnak.

P é c s, 2024. július 12.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Eördögh Dávid s.k. előadó bíró, Dr. Túri Tamás s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 27.B.400/2022/10. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.94/2023/5. számú határozata folytán a 2024. évi július hó 12. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke